

АНАЛІТИКА ІНДИКАТОРІВ РІВНЯ ЖИТТЯ ТА РИЗИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Мар'яна Вдовин¹, Роман Цицик²

¹Львівський національний університет імені Івана Франка,
79008, м. Львів, просп. Свободи, 18

e-mail: maryana.vdovyn@lnu.edu.ua; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7699-9744>

²Львівська філія ТОВ «ПрайсвотерхаусКуперс» (РwC),
79042, м. Львів, вул. Тараса Шевченка, 111-А

e-mail: ROMAN.TSYTSYK@lnu.edu.ua; ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2149-0523>

Анотація. У статті розглянуто трансформацію макроекономічних і соціальних індикаторів рівня життя населення України в умовах воєнного стану. Метою дослідження є оцінка впливу воєнного стану на ризики соціального захисту та систему соціальної підтримки населення в Україні з використанням макроекономічних показників та індикаторів рівня життя. Методологічну основу роботи становить комплекс методів статистичного аналізу, зокрема, аналіз динамічних рядів, а також теоретичне узагальнення і порівняння. Основні результати засвідчили глибоке падіння реального валового внутрішнього продукту, стрімкий стрибок індексу споживчих цін та критичне зростання рівня бідності населення, що зумовило вимушене суттєве збільшення видатків державного бюджету на фінансування соціальної сфери. Ідентифіковано проблеми нерівномірного розподілу бюджетних ресурсів, низької інтеграції державних інформаційних ресурсів та неефективної адресності допомоги. У висновках обґрунтовано потребу переходу від пасивних виплат до стимулювання економічної активності населення, посилення адресності, впровадження верифікації отримувачів та комплексної цифровізації реєстрів.

Ключові слова: рівень життя, фінансова безпека, соціальний захист, бідність, соціальні видатки, антикризові заходи.

Постановка проблеми. Важливим свідченням ефективності соціально орієнтованої ринкової економіки є високий рівень життя населення. Це комплексний інтегральний показник, що охоплює фінансову, соціально-психологічну та екологічну безпеку. З огляду на те, що саме фінансова безпека особи перебуває в умовах постійної нестабільності та посилених ризиків, аналіз рівня життя населення у цьому вимірі набуває особливої актуальності. Статистичне оцінювання стану фінансової безпеки населення та визначення її ключових індикаторів потребують підвищеної уваги науковців.

Систематичний моніторинг та регулярний статистичний аналіз цих показників дають змогу формувати чіткі цілі й пріоритети соціально-економічного розвитку України, а також наближати національні стандарти добробуту до європейських.

У сучасних умовах повномасштабної війни зазначене наукове завдання набуває критично важливого практичного значення. Руйнування економічної інфраструктури, безпрецедентне зростання рівня бідності, інфляційний тиск та масове переміщення мільйонів громадян України докорінно трансформували архітектуру соціальних ризиків. Фінансова безпека особи та домогосподарства опинилася під постійною загрозою, що вимагає від держави миттєвого реагування. Стрімке вимушене збільшення видатків державного бюджету на соціальну підтримку, яке спостерігається протягом 2022–2024 років, створює колосальне навантаження на фінансову систему країни.

Зв'язок цієї проблеми з практичними завданнями полягає у необхідності переходу від пасивних моделей соціальних виплат до гнучких інструментів стимулювання економічної активності населення, забезпечення жорсткої адресності та верифікації допомоги. Науково обґрунтована аналітика динаміки соціально-економічних індикаторів є базою для ухвалення управлінських рішень, спрямованих на збереження людського капіталу, мінімізацію регіональних диспропорцій та формування стратегії повоєнного відновлення України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні й зарубіжні науковці активно вивчають питання функціонування соціальних систем у кризові періоди, моделі адресності, ефективності бюджетних витрат, а також методи оцінювання рівня життя. Намлієв Є. та Кащица Г. у [1] розглядають ефективність застосування антикризових заходів в періоди виникнення фінансово-економічних криз для сприяння функціонуванню стійкої та адаптивної системи господарювання. Здатність систем до адаптації в умовах змінного середовища досліджують Іванісов О. та Ачкасова О. у [2], адресні трансфери – Булавинцев О. у [3]. Загалом, про проблеми якості життя населення детально описано Кифяком О. та Кифяком В. у [4] та Кирилюком В. та співавторами у [5], добробуту населення Пігошем В. А., Резніковим В. В. у [6], Вдовин М. та Шведом С. у [7], Купером К. та співавторами у [8], а також Картоном Ф. та співавторами у [9], рівня життя населення Андрейцевою, І. у [10]. Поряд із цим, питання подолання багатовимірної бідності в контексті реалізації цілей сталого розвитку в країнах із перехідною економікою досліджено Цао Ю. та співавторами у [11]. Соціальну справедливість у процесі розвитку систем крізь призму концептуальних моделей оцінювали Вуд Б. Т. та ін. у [12]. Регіональну специфіку, а також порівняльний аналіз соціально-економічного благополуччя на локальних рівнях здійснили Чакрабарті Н. та Конвар Дж. [13].

Особливої актуальності в умовах сучасних викликів набувають проблеми трансформації соціальної підтримки. Так, передумови впровадження та стратегічні виклики цифровізації системи соціального захисту в Україні охарактеризовано Федірکو Н. [14]. Тісний зв'язок між деструктивними змінами на ринку праці під час війни та загальним рівнем життя громадян відображено у праці Черьомухіної О. В. та Чалюк Ю. О. [15].

Моделювання ключових компонент сталого розвитку на глобальному та національному рівнях представлено у роботах Ковальчук О. та співавторів [16], а також Зомчак Л. М. [17]. Прямий вплив воєнних дій на трансформацію пріоритетів та практичну реалізацію соціального захисту населення в Україні розкрито Мікуляк К. А. та Красноноженко В. О. у [18], а також Павловою О. у [19]. Своєю чергою, інвестиційну складову забезпечення соціально-економічної безпеки та посткризового відновлення вітчизняних регіонів обґрунтовано у дослідженні Гринькевич О. та її співавторів [20].

Водночас поза увагою багатьох науковців залишається потреба в оперативній системній діагностиці трансформації індикаторів рівня життя безпосередньо під час тривалого воєнного стану, а також в оцінюванні специфічних ризиків, що виникають при реалізації державних програм соціальної підтримки. Це обумовлює необхідність поглибленого аналізу актуальних соціально-економічних показників та обґрунтування адаптивних механізмів мінімізації ризиків для забезпечення стійкості системи соціального захисту в Україні.

Постановка завдання. Метою дослідження є оцінка впливу воєнного стану на ризики соціального захисту та систему соціальної підтримки населення в Україні з використанням макроекономічних показників та індикаторів рівня життя. Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких проміжних завдань: дослідити теоретико-методологічні засади оцінювання рівня життя та ризиків соціального захисту населення в кризовий період, проаналізувати динаміку ключових соціально-економічних індикаторів рівня життя населення України, оцінити основні ризики та виклики для функціонування системи соціальної підтримки в умовах тривалих воєнних дій, а також визначити напрями підвищення ефективності та адресності заходів соціальної підтримки населення.

Наукова гіпотеза дослідження полягає у припущенні, що в умовах затяжного воєнного стану подальше екстенсивне збільшення бюджетних видатків на пасивну соціальну підтримку без зміни її архітектури вичерпує фінансові можливості держави, тому стабілізація рівня життя населення та зниження рівня бідності можливі лише за умови переходу до жорсткої адресності допомоги, верифікації отримувачів та впровадження програм стимулювання економічної активності громадян.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із ключових макроекономічних індикаторів, що відображає стан національної економіки та рівень матеріального добробуту населення, є валовий внутрішній продукт. Між величиною ВВП та обсягами особистого споживання існує тісний взаємозв'язок: зростання валового продукту, як правило, супроводжується підвищенням добробуту домогосподарств, і навпаки.

Динаміку номінального та реального ВВП України за 2012–2023 роки представлено на рис. 1. Дані свідчать про суттєве падіння реального ВВП у 2022 році на 11% порівняно з 2021 роком, що стало прямим наслідком повномасштабного вторгнення росії. Водночас у 2023 році спостерігається зростання реального ВВП на 43% відносно попереднього року, що свідчить про поступову адаптацію економіки до воєнних умов і може розглядатися як позитивна тенденція.

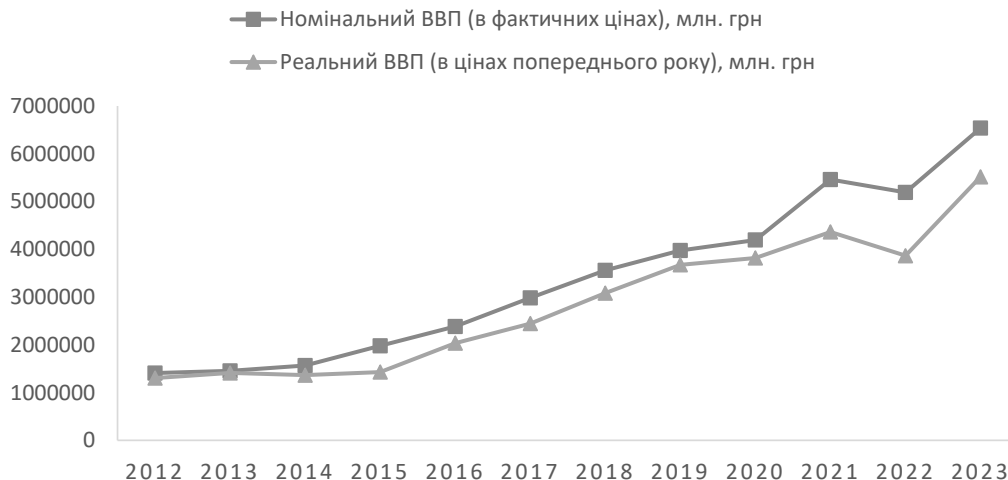

Рис. 1. Динаміка зміни номінального та реального ВВП України у 2010–2023 рр.

Джерело: побудовано авторами за [21]

Індекс вартості життя зазвичай розглядають як тотожний індексу споживчих цін (ІСЦ). ІСЦ є одним із ключових інструментів регулювання грошових доходів громадян, формування соціально-економічної політики держави та визначення потреби у компенсаційних заходах, спрямованих на соціальний захист населення. Саме на основі індексу споживчих цін здійснюють індексацію доходів і заощаджень громадян.

Як видно з наведеного рис.2, у 2022 році ІСЦ істотно зріс порівняно з 2021 роком і досяг рівня 126,6%. У 2023 році відбулося його уповільнення: порівняно з 2022 роком індекс становив 105,1%, що свідчить про певне зниження темпів інфляції.

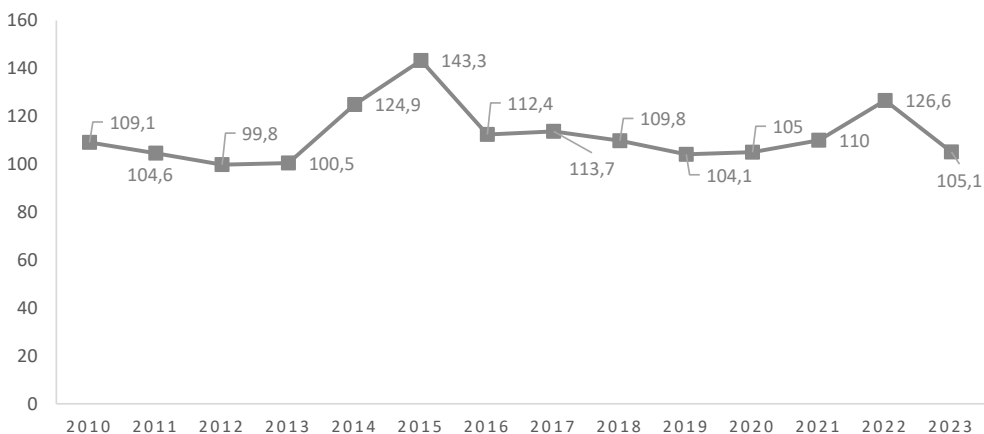

Рис. 2. Динаміка зміни індексу споживчих цін України у 2010–2023 рр., %

Джерело: побудовано авторами за [21]

Дохід населення є одним із ключових індикаторів, що характеризують фінансовий аспект рівня життя. Динаміку доходів населення України за 2010–2021 роки подано на рис.3. У 2021 році загальний обсяг доходів населення становив 4 863 519 млн грн. Це означає зростання на 20% порівняно з 2020 роком та майже на 30% порівняно з 2019 роком.

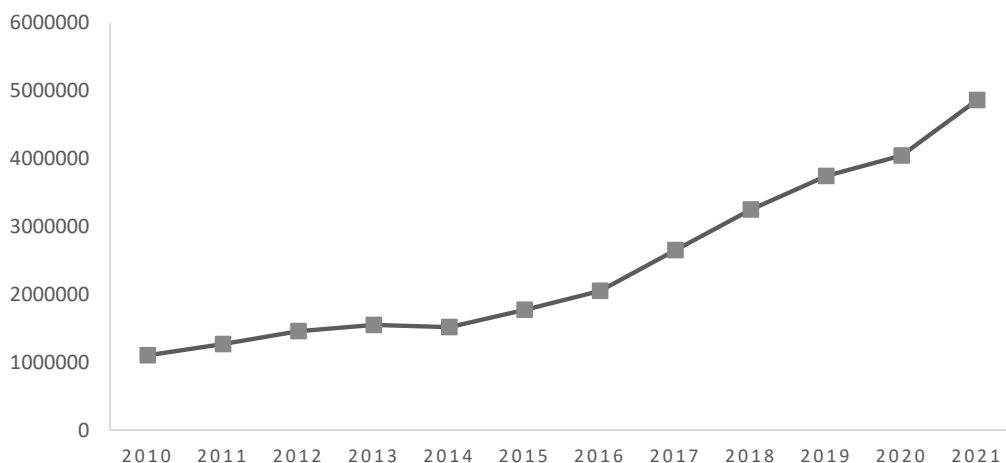

Рис. 3. Динаміка зміни загальних доходів населення України у 2010–2021 рр., млн грн
Джерело: побудовано авторами за [21]

Під час оцінювання матеріального добробуту населення важливою складовою комплексного аналізу є вивчення структури доходів. У 2022 році найбільшу частку доходів населення становила заробітна плата – 59,8% сукупного доходу. Порівняно з 2020 роком, коли цей показник був на рівні 47,6%, спостерігається суттєве зростання ролі оплати праці в доходах домогосподарств. У розвинених країнах частка заробітної плати в структурі доходів населення зазвичай становить 65–80%, тоді як в Україні цей показник є помітно нижчим.

Подібна диспропорція вказує на схильність значної частини населення до участі в незареєстрованих видах діяльності, що, у свою чергу, сприяє поширенню тіньових доходів. Також зростає частка доходів від особистого підсобного господарства та індивідуальної трудової діяльності. Для держави такі тенденції є негативними, адже вони посилюють проблеми бідності та стримують економічний розвиток.

Рівень заробітної плати як ключова соціально-економічна категорія виступає основним джерелом доходів працюючого населення та значною мірою визначає матеріальний добробут громадян. Динаміка основних показників, що визначають рівень фінансової безпеки особи, відображена на рис. 4.

Рис. 4. Динаміка основних показників, що визначають рівень фінансової безпеки особи, у 2010–2021 рр., грн
Джерело: побудовано авторами за [21]

Під впливом глобальних трансформацій, як у середині країни, так і на міжнародному рівні, фінансова стабільність значної частини населення зазнає серйозних викликів. Це, у свою чергу, актуалізує питання рівня бідності та здатності громадян самостійно забезпечувати свої основні життєві потреби. Динаміка змін рівня бідності в Україні наочно ілюструється на рис. 5.

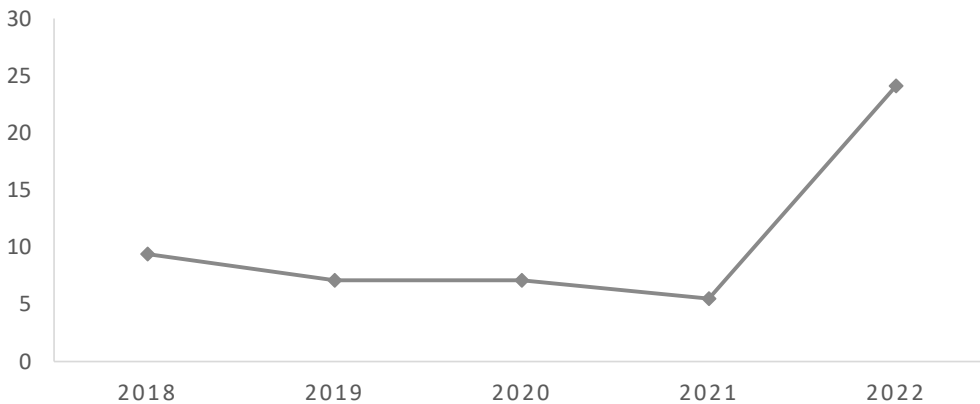

Рис. 5. Рівень бідності в Україні у 2018–2022 роках, %
Джерело: побудовано авторами за [22]

У 2018–2021 роках спостерігається поступове зниження рівня бідності. Якщо у 2018 році цей показник становив 9,4%, то в 2021 році він зменшився до 5,5%, що свідчить

про певну стабілізацію економічної ситуації та результативність заходів соціального захисту. Натомість у 2022 році зафіксовано різке зростання рівня бідності до 24,1%, що пояснюється наслідками повномасштабної війни, масовим переміщенням населення, зростанням безробіття, інфляцією та обмеженим доступом до ресурсів і послуг.

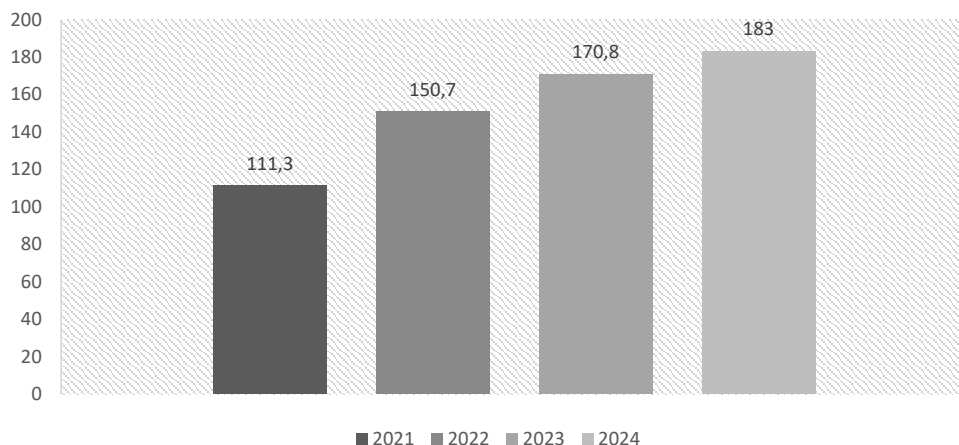

Рис. 6. Видатки на надання різних видів соціальної допомоги населенню України, млрд. грн.
Джерело: побудовано авторами за даними [22]

У 2021 році обсяг видатків на соціальну допомогу становив 111,3 млрд грн, що відповідало потребам довоєнного періоду. 2022 рік відзначився різким зростанням видатків до 150,7 млрд грн – приріст майже на 35%, що обумовлено початком повномасштабної війни, масштабним внутрішнім переміщенням населення, зростанням безробіття та загальною соціальною кризою. У 2023 році тенденція до зростання зберігається: видатки сягнули 170,8 млрд грн, що свідчить про поглиблення соціальної підтримки та необхідність посилення державної участі в пом'якшенні наслідків війни. У 2024 році збільшено до 183 млрд грн, що є майже вдвічі більше від довоєнного рівня (див. рис.6). Це зростання є вимушеним антикризовим кроком, проте воно створює безпрецедентне навантаження на державний бюджет, що вимагає переходу від пасивних виплат до програм стимулювання економічної активності населення. Загалом, видатки за типами допомоги відображено на рис. 7.

Таким чином, система соціального захисту є невід'ємною складовою суспільного розвитку та функціонування держави. У сучасних умовах вона набуває особливої важливості, оскільки саме через неї держава реалізує підтримку найбільш вразливих верств населення.

Повномасштабна війна, що триває на території України з 2022 року, істотно трансформувала пріоритети соціальної політики та вивела питання соціального захисту на передній план. Активні бойові дії, масове переміщення населення, руйнування життєво важливої інфраструктури призвели до стрімкого зростання кількості громадян, які опинилися в складних життєвих обставинах та потребують підтримки з боку держави.

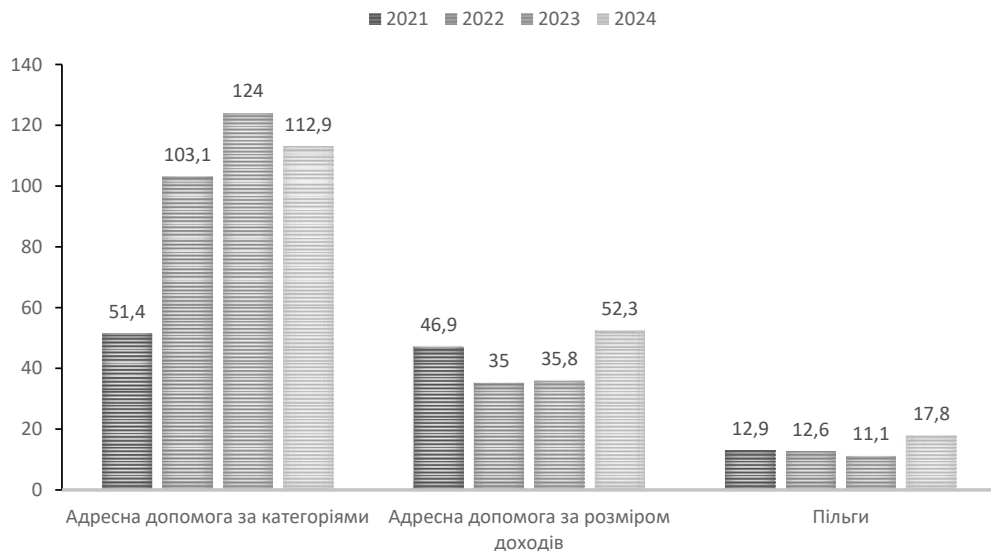

Рис. 7. Видатки за видами соціальної допомоги населенню України, млрд. грн.

Джерело: побудовано авторами за даними [22]

Це, у свою чергу, зумовило суттєве збільшення видатків на соціальну допомогу, які, згідно з прогнозами, й надалі зростатимуть. У цьому контексті першочерговим завданням державної політики є не лише забезпечення належного рівня соціального захисту в умовах воєнного стану, але й стратегічне реформування та систематизація всієї соціальної інфраструктури з урахуванням нових викликів і потреб суспільства. Однак, різке зростання видатків у 2024 році потребує невідкладного впровадження антикризових заходів, спрямованих на верифікацію отримувачів та підвищення ефективності кожної бюджетної гривні.

Статистичний аналіз фінансування, результативності та структурних характеристик системи соціального захисту в умовах воєнного стану дає змогу визначити низку проблемних аспектів і ризиків, які суттєво впливають на її ефективність. Виявлені диспропорції та тенденції свідчать про значні системні виклики, що потребують негайного реагування й стратегічного перегляду підходів до організації соціальної політики.

Нерівномірність і фрагментованість фінансування соціальних програм проявляються через суттєвий дисбаланс між різними напрямками соціальної підтримки, зокрема через різке збільшення фінансування військових виплат і підтримки внутрішньо переміщених осіб на фоні уповільнення фінансування програм малозабезпеченості, інвалідності та надання соціальних послуг. Водночас спостерігається надмірна концентрація коштів у короткострокових програмах, які не формують довгострокової соціальної стійкості населення, а також висока залежність усієї системи від зовнішніх джерел фінансової допомоги, що створює значні ризики фінансової нестабільності. Зазначені

чинники суттєво знижують можливість прогнозування та стратегічного планування, що підтверджується підвищеною волатильністю бюджетних показників.

Додатковим деструктивним фактором є недостатня адресність соціальної допомоги. Статистичний аналіз структури отримувачів окремих видів допомог виявив низку значних невідповідностей, оскільки до 20–25% виплат припадає на домогосподарства, що взагалі не входять до групи найбільш уразливих. Водночас близько 15% найбідніших домогосподарств не отримують необхідну державну допомогу через недосконалість критеріїв відбору або суворі бюрократичні бар'єри. Ситуація погіршується тим, що значний обсяг бюджетних коштів спрямовується на масові неперевірені програми, а це суттєво знижує точність таргетування, формує суттєві бюджетні втрати та зменшує кінцевий соціальний ефект від реалізації програм.

Окремим викликом є критична перевантаженість системи через різке збільшення кількості отримувачів, оскільки воєнні дії призвели до стрімкого зростання чисельності осіб, які потребують постійного соціального захисту. Наразі кількість внутрішньо переміщених осіб перевищує 5 мільйонів, а військовослужбовці, ветерани та особи з інвалідністю внаслідок війни налічують сотні й десятки тисяч громадян відповідно.

Для забезпечення превентивного характеру антикризового регулювання виникає необхідність переходу від ретроспективного статистичного аналізу до побудови надійних прогнозів розвитку соціальних систем. Застосування сучасних інструментів бізнес-прогнозування [23] та економетричних методів, зокрема адаптивної моделі Хольта [24], дозволяє з високою точністю передбачати траєкторію зміни показників матеріального добробуту населення за умов нестабільності. Формування таких прогнозів на основі комплексних індексних оцінок макроекономічної динаміки є фундаментальним підґрунтям для розроблення ефективних та фінансово збалансованих заходів соціальної підтримки [25].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Статистичні показники навантаження на соціальну інфраструктуру демонструють різке збільшення кількості звернень до органів соціального захисту на тлі гострого дефіциту персоналу та низької пропускної спроможності всієї системи. Це призводить до значних затримок у призначенні допомог та неоднорідності їх територіального надання. Ситуацію ускладнюють низька інтегрованість інформаційних ресурсів і обмеженість статистичної звітності. Система обліку соціальних виплат залишається недостатньо цифровізованою, що проявляється у дублюванні даних між різними реєстрами, неповній інтеграції адміністративних даних між Мінсоцполітики, Пенсійним фондом, Державною міграційною службою та місцевими органами влади, а також в обмеженій можливості оперативного моніторингу соціальних ризиків. Статистичний аналіз суттєво ускладнюється через відсутність регулярних даних за низкою критично важливих показників, таких як доступність соціальних послуг, глибина бідності, а також рівень соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб і ветеранів.

Водночас спостерігається очевидне погіршення результативності соціальних програм. За наявними статистичними оцінками, коефіцієнт зменшення бідності внаслідок соціальних трансфертів знизився, реальні соціальні виплати втратили

значну частину своєї купівельної спроможності через високий інфляційний тиск, а частка домогосподарств, які не можуть покрити навіть базові витрати, суттєво зросла. Ефективність державної соціальної підтримки додатково знижується через інфляцію, постійне зростання цін на комунальні послуги та загальний дефіцит фінансових ресурсів.

Проведений статистичний аналіз дозволяє виокремити комплекс ключових проблем та ризиків у системі соціального захисту України в умовах війни, серед яких найбільш деструктивними є неефективний перерозподіл ресурсів, недостатня адресність допомог, перевантаженість служби, фрагментарність інформаційної бази, низька результативність окремих програм та територіальні диспропорції. Виявлені тенденції науково обґрунтовують та доводять необхідність здійснення глибокої модернізації системи соціального захисту, суттєвого посилення її аналітичного та статистичного забезпечення, а також невідкладного переходу до гнучкіших і більш стійких моделей соціальної підтримки в державі. Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є розробка прикладного математико-статистичного інструментарію для верифікації отримувачів державної допомоги. Особливу увагу в майбутніх наукових працях варто приділити моделюванню критеріїв адресності виплат та оцінюванню довгострокового впливу програм стимулювання економічної активності населення на зниження рівня бідності в країні.

Список використаних джерел

1. Намлієв, Є., Кацицка, Г. Особливості функціонування підприємницького сектору в умовах фінансово-економічної кризи та формування механізму антикризового управління. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. № (2), 26–33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-2-4>.
2. ІВАНІСОВ О. В., АЧКАСОВА О. В. Закономірності розвитку соціально-економічних систем. *Ефективна економіка*. 2026. № 1. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.51>.
3. Булавинець О. Моделювання фінансової ефективності бюджетних видатків у контексті категоріальних і адресних соціальних трансфертів. *Київський економічний науковий журнал*. 2026. № 13. С. 31–39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-13-4>.
4. Кифяк О., Кифяк В. Якість життя населення як базовий індикатор соціально-економічного розвитку регіону. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2024. № 1 (93). С. 27–38. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-1.93.03>.
5. Кирилюк В. В., Колядич О. І., Шевчук О. В. Якість життя населення України: стан, тенденції, перспективи. *Бізнес Інформ*. 2024. № 7. С. 328–334. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-328-334>.
6. Пігош В. А., Резніков В. В. Оцінка суб'єктивного і об'єктивного добробуту населення України у кризовий період. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 171–177. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-22).
7. Вдовин М. Л., Швед С. В. Кластеризація країн Європи за показниками соціально-економічного добробуту населення. *Економіка і управління*. 2025. Вип. 2. С. 18–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2312-7872.2.2025.2>.

8. Cooper K., Fabian M. & Krekel C. New approaches to measuring welfare. *Fiscal Studies*. 2023. No. 44(2). P. 123–135. DOI: <https://doi.org/10.1111/1475-5890.12333>.
9. Carton F. L., Xiong H., McCarthy J. B. Drivers of financial well-being in socio-economic deprived populations. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. 2022. Vol. 33. Article 100628. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2022.100628>.
10. Андрейцева І. Рівень життя населення України за умов соціально-економічної нестабільності. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-42>.
11. The dynamic role of sustainable development goals to eradicate the multidimensional poverty: evidence from emerging economy / Y. Cao et al. *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*. 2023. Vol. 36, No. 3. DOI: <https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2153715>.
12. Socially just triple-wins? A framework for evaluating the social justice implications of climate compatible development / B. T. Wood et al. *Sustainability*. 2018. Vol. 10, No. 1. DOI: <https://doi.org/10.3390/su10010211>.
13. Chakrabarty N., Konwar J. An Examination of Socio-economic Well-being in Aspirational and Non-aspirational Districts of Assam: A Comparative Analysis of Their Performance. *Indian Journal of Public Administration*. 2024. Vol. 70, Iss. 4. DOI: <https://doi.org/10.1177/00195561241248289>.
14. Fedirko N. Digital social protection in Ukraine: prerequisites and strategic challenges. *Social and labour relations: theory and practice*. 2022. Vol. 12, No. 1. P. 1–13. DOI: [https://doi.org/10.21511/slrrp.12\(1\).2022.01](https://doi.org/10.21511/slrrp.12(1).2022.01).
15. Черьомухіна О. В., Чалюк Ю. О. Ринок праці під час війни: стан та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-24>.
16. An Integrated Approach to Modeling the Key Drivers of Sustainable Development Goals Implementation at the Global Level / O. Kovalchuk et al. *World*. 2025. Vol. 7, Iss. 1. Article 2. DOI: <https://doi.org/10.3390/world7010002>.
17. Zomchak L. M. Sustainable development of Ukraine as a combination of social, economic and environmental components: structural econometric model of three-pillar approach. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. IOP Publishing, 2023. Vol. 1254, No. 1. DOI: 10.1088/1755-1315/1254/1/012125.
18. Мікуляк К. А., Красноноженко В. О. Вплив війни на реалізацію соціального захисту громадян України. *Modern Economics*. 2023. № 42. С. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V42\(2023\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-12).
19. Павлова О. Особливості соціальної політики в умовах воєнного стану в Україні. *Науково-теоретичний альманах «Грані»*. 2023. Т. 26, № 6. С. 122–126. DOI: <https://doi.org/10.15421/1723139>.
20. Інвестиції в системі чинників соціально-економічної безпеки та відновлення економіки регіонів України / О. Гринькевич та ін. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2023. Вип. 64. С. 33–44. DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2023.64.0.6406>.
21. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
22. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>.
23. Business forecasting methods: Impressive advances, lagging implementation / P. Goodwin et al. *PLOS ONE*. 2023. Vol. 18, Iss. 12. Article e0295693. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0295693>.
24. Вдовин М. Л., Сухович Х. В. Прогнозування рівня добробуту населення України методом Хольта. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-6>.

25. Чалюк Ю. Індексна оцінка соціально-економічної динаміки. *Підприємництво та інновації*. 2023. Вип. 29. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.7>

References

1. Namliiev, Ye., & Katsytska, H. (2023). Osoblyvosti funktsionuvannia pidpriemnytskoho sektoru v umovakh finansovo-ekonomichnoi kryzy ta formuvannia mekhanizmu antykryzovoho upravlinnia [Features of the functioning of the business sector in the conditions of the financial and economic crisis and the formation of the anti-crisis management mechanism]. *Kyivskyi ekonomichnyi naukovi zhurnal – Kyiv Economic Scientific Journal*, (2), 26–33. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2023-2-4>
2. Ivanisov, O. V., & Achkasova, O. V. (2026). Zakonomirnosti rozvytku sotsialno-ekonomichnykh system [Regularities of development of socio-economic systems]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, (1). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.1.51>
3. Bulavynets, O. (2026). Modeliuvannia finansovoi efektyvnosti biudzhetykh vydatkiv u konteksti katehorialnykh i adresnykh sotsialnykh transfertiv [Modeling financial efficiency of budget expenditures in the context of categorical and targeted social transfers]. *Kyiv Economic Scientific Journal*, (13), 31-39. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2026-13-4>
4. Kyfiak O., Kyfiak V. (2024). Yakist zhyttia naseleennia yak bazovyi indyktor sotsialno-ekonomichnoho rozvytku rehionu [Quality of life of the population as a basic indicator of the socio-economic development of the region]. *Visnyk Chernivetskoho torhovelno-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky*. 1 (93). S. 27–38. DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2024-1.93.03>
5. Kyryliuk, V. V., Koliadych, O. I., & Shevchuk, O. V. (2024). Yakist zhyttia naseleennia Ukrainy: stan, tendentsii, perspektyvy [Quality of life of the population of Ukraine: State, trends, prospects]. *Biznes Inform*, (7), 328-334. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-7-328-334>
6. Pihosh, V. A., & Rieznikov, V. V. (2025). Otsinka subiektyvnoho i obiektyvnoho dobrobutu naseleennia Ukrainy u kryzovyi period [Assessment of subjective and objective welfare of the population of Ukraine in a crisis period]. *Modern Economics*, (51), 171–177. [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-22](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-22)
7. Vdovyn, M. L., & Shved, S. V. (2025). Klasteryzatsiia krain Yevropy za pokaznykamy sotsialno-ekonomichnoho dobrobutu naseleennia [Clustering of European countries according to the level of socio-economic well-being]. *Ekonomika i upravlinnia – Economy and Management*, (2), 18–26. DOI <https://doi.org/10.32782/2312-7872.2.2025.2>
8. Cooper K., Fabian M. & Krekel C. (2023). New approaches to measuring welfare. *Fiscal Studies*. 44(2). P. 123–135. DOI: <https://doi.org/10.1111/1475-5890.12333>
9. Carton F. L., Xiong H., McCarthy J. B. (2022). Drivers of financial well-being in socio-economic deprived populations. *Journal of Behavioral and Experimental Finance*. Vol. 33. Article 100628. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jbef.2022.100628>
10. Andreiutseva, I. (2023). Riven zhyttia naseleennia Ukrainy za umov sotsialno-ekonomichnoi nestabilnosti [Living standards of the population of Ukraine under conditions of socio-economic instability]. *Ekonomika ta Suspilstvo*, (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-42>
11. Cao, Y., Tabasam, A. H., Ali, S. A., Ashiq, A., Ramos-Meza, C. S., Jain, V., & Shabbir, M. S. (2023). The dynamic role of sustainable development goals to eradicate the multidimensional poverty: Evidence from emerging economy. *Economic Research-Ekonomika Istraživanja*, 36(3). <https://doi.org/10.1080/1331677X.2022.2153715>

12. Wood, B. T., Stringer, L. C., Dougill, A. J., & Quinn, C. (2018). Socially just triple-wins? A framework for evaluating the social justice implications of climate compatible development. *Sustainability*, 10(1). <https://doi.org/10.3390/su10010211>
13. Chakrabarty N., Konwar J. (2024). An Examination of Socio-economic Well-being in Aspirational and Non-aspirational Districts of Assam: A Comparative Analysis of Their Performance. *Indian Journal of Public Administration*. Vol. 70, Iss. 4. DOI: <https://doi.org/10.1177/00195561241248289>
14. Fedirko N. (2022). Digital social protection in Ukraine: prerequisites and strategic challenges. *Social and labour relations: theory and practice*. Vol. 12, No. 1. P. 1–13. DOI: [https://doi.org/10.21511/slntp.12\(1\).2022.01](https://doi.org/10.21511/slntp.12(1).2022.01)
15. Cheriomukhina, O. V., & Chaliuk, Yu. O. (2022). Rynok pratsi pid chas viiny: stan ta perspektyvy [Labor market during the war: state and prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (46). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-24>
16. Kovalchuk, O., Berezka, K., Zomchak, L., & Ivanytskyi, R. (2025). An integrated approach to modeling the key drivers of sustainable development goals implementation at the global level. *World*, 7(1), Article 2. <https://doi.org/10.3390/world7010002>
17. Zomchak, L. M. (2023). Sustainable development of Ukraine as a combination of social, economic and environmental components: Structural econometric model of three-pillar approach. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 1254(1), 012125. DOI: 10.1088/1755-1315/1254/1/012125
18. Mikuliak, K. A., & Krasnonozhenko, V. O. (2023). Vplyv viiny na realizatsiiu sotsialnoho zakhystu hromadian Ukrainy [The impact of war on the implementation of social protection of Ukrainian citizens]. *Modern Economics*, (42), 85–90. [https://doi.org/10.31521/modecon.V42\(2023\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V42(2023)-12)
19. Pavlova, O. (2023). Osoblyvosti sotsialnoi polityky v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Features of social policy under martial law in Ukraine]. *Naukovo-Teoretychnyi Almanakh «Hrani»*, 26(6), 122–126. <https://doi.org/10.15421/1723139>
20. Hrynkevych, O., Buniak, V., Kvak, S., & Hrynkevych, V. (2023). Investytsii v systemi chynnykiv sotsialno-ekonomichnoi bezpeky ta vidnovlennia ekonomiky rehioniv Ukrainy [Investments in the system of factors of socio-economic security and economic recovery of the regions of Ukraine]. *Visnyk Lvivskoho Universytetu. Seriya Ekonomichna*, (64), 33–44. <http://dx.doi.org/10.30970/ves.2023.64.0.6406>
21. State Statistics Service of Ukraine. (2026). *Official website*. <http://www.ukrstat.gov.ua>
22. Ministry of Finance of Ukraine. (2026). *Official website*. <https://mof.gov.ua>
23. Goodwin, P., Hoover, J., Makridakis, S., Petropoulos, F., & Tashman, L. (2023). Business forecasting methods: Impressive advances, lagging implementation. *PLOS ONE*, 18(12), Article e0295693. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0295693>
24. Vdovyn, M. L., & Sukhovych, Kh. V. (2024). Prognozuvannia rivnia dobrobutu naselennia Ukrainy metodom Kholta [Population welfare level forecasting of Ukraine: Holt method]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-6>
25. Chaliuk, Yu. (2023). Indeksna otsinka sotsialno-ekonomichnoi dynamiky [Index assessment of socio-economic dynamics]. *Pidpriemnytstvo ta Innovatsii*, (29), 45–52. <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.7>

ANALYTICS OF LIVING STANDARDS INDICATORS AND SOCIAL SUPPORT RISKS FOR THE POPULATION OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW

Mariana Vdovyn¹, Roman Tsytsyk²

*¹Ivan Franko National University of Lviv,
18 Svobody Ave., Lviv, 79008, Ukraine*

e-mail: maryana.vdovyn@lnu.edu.ua; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7699-9744>

*²Lviv Branch of PricewaterhouseCoopers LLC (PwC),
111-A Tarasa Shevchenka Str. Lviv, 79042, Ukraine*

e-mail: roman.tsytsyk@lnu.edu.ua; ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-2149-0523>

Abstract. The research provides a comprehensive analysis of the transformation of key macroeconomic and social indicators determining the population's standard of living in Ukraine under martial law, while evaluating the structural architecture of the state social protection system. The primary objective of the study is to assess the impact of martial law on social protection risks and the social support system in Ukraine using macroeconomic indicators and living standards metrics. The methodological framework relies on a complex of statistical analysis methods, including theoretical generalization, comparison, graphical modeling, and structural-dynamic analysis of official data retrieved from the State Statistics Service of Ukraine and the Ministry of Finance of Ukraine covering a multi-year timeline.

The empirical findings demonstrate a dramatic contraction of real gross domestic product and a powerful surge in the consumer price index, marking severe inflationary pressures during the military crisis. The analysis reveals a critical escalation of the poverty rate across various demographic groups compared to the pre-war level, which generated an immediate necessity for a massive expansion of public expenditures directed toward social assistance programs. Furthermore, the research identifies deep-seated systemic problems within the current architecture of social payments, including uneven funding across state programs, low technical integration of information resources, and substantial structural imbalances. Specifically, the paper highlights the misallocation of a significant portion of social benefits toward non-vulnerable categories, while a vulnerable share of the poorest households remains excluded from support.

The conclusions prove that the rapid growth of social expenditures creates an unsustainable fiscal burden on the state budget, threatening macroeconomic stability. The study substantiates the vital necessity of transitioning from passive social transfers to proactive programs stimulating economic independence, strengthening the targeting mechanism of assistance, implementing rigorous beneficiary verification, and modernizing the digitalization of informational databases to permanently eliminate the duplication of institutional registries.

Keywords: standard of living, financial security, social protection, poverty, social expenditures, anti-crisis measures.

Стаття: надійшла до редакції 19.04.2026

прийнята до друку 25.06.2026

опублікована (оприлюднена) 30.06.2026